

**РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ДФ 58.053.031 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА
ФІЛОСОФІЇ**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.031 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Никіфорчук Жанні Василівні з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» на підставі публічного захисту дисертації **«Формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів».**

Никіфорчук Жанна Василівна, 1994 року народження, освіта вища. У 2012 році закінчила Стецівську загальноосвітню школу I-III ступенів Снятинської районної ради Івано-Франківської області. У 2018 році закінчила Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та отримала диплом магістра за спеціальністю «Філологія», спеціалізацією 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)», освітньою програмою «Англійська мова та література». З 2016 по 2019 рік прийнята на посаду секретаря заочної форми деканату факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. З 2019 по 2022 рік була аспіранткою кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; з 2022 року – аспірантка кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. З 2021 р. по теперішній час прийнята на посаду викладача кафедри іноземних мов Буковинського державного медичного університету.

Виконала усі вимоги освітньо-наукової програми галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Здобувачка має 11 наукових публікацій, із них: 4 статті у періодичних фахових виданнях України; 1 стаття у закордонному виданні; тези 5 доповідей конференцій (1 у співавторстві) і навчально-методичний посібник у співавторстві «English for Theology Students» англійською мовою.

Статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»:

1. Никіфорчук Ж. В. Психолінгвістичні особливості англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх релігієзнавців. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. 2018. № 3. С. 111–118.

2. Никіфорчук Ж. В. Особливості англомовного релігійного дискурсу для формування компетентності в читанні майбутніх богословів. *Іноземні мови*. 2020. № 2. С. 27–31.

3. Никіфорчук Ж. В. Критерії відбору навчального матеріалу для формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. № 30 (1). С. 271–285.

4. Нікіфорчук Ж. В. Завдання для навчання англомовного професійно орієнтованого читання майбутніх богословів. *Вісник КНЛУ. Педагогіка та психологія*. 2022. № 36. С. 79–89.

Статті в інших наукових виданнях країн ЄС:

5. Nykiforchuk Zh. Teaching English Professionally Oriented Reading of Future Theologians. *European Science Review*. 2021. № 11–12. P. 19–29.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Нікіфорчук Ж. В., Лабінська Б. І. Англійська мова для студентів спеціальності «Богослов'я» = English for Theology Students. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 272 с.

2. Нікіфорчук Ж. В. Навчання професійно орієнтованого англомовного читання у майбутніх релігієзнавців. *Сучасний рух науки* : V міжнародна науково-практична інтернет-конференція (7–8 лютого). Дніпро, 2019. С. 507–511.

3. Нікіфорчук Ж. В., Лабінська Б. І. Фразеологічні одиниці як компонент формування професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів. *Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти* : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (27–28 березня). Біла Церква, 2020. С. 99–102.

4. Нікіфорчук Ж. В. Стратегії навчання іншомовного читання майбутніх богословів. *Сучасний педагог та теорія педагогіки, філологічні диспути та наука про мову* : матеріали міжнар. наук. конф. (19 лютого). Хмельницький, 2021. С. 62–64.

5. Нікіфорчук Ж. В. Підходи до навчання іноземної мови майбутніх богословів. *Актуальні питання науки, освіти і суспільства в Україні та світі* : Міжнародна науково-практична конференція (30 березня). Полтава, 2022. ПiС. 20–23.

6. Nykiforchuk Zh. Stylistic Characteristic of Professionally Oriented Texts for Forming Reading Competence of Future Theologians. *Interdisciplinary Research : Scientific Horizons and Perspectives* : III International Scientific and Theoretical Conference (May, 6). Vilnius, 2022. Volume 2. P. 98–99.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Задорожна Ірина Павлівна, доктор педагогічних наук, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва, професор кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. Морська Лілія Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У підрозділі 1.3. авторка роботи здійснила вичерпний аналіз психологічних передумов формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів, однак у роботі бракує чіткості щодо обґрунтування специфіки їх врахування у розробленій системі вправ і завдань.

2. Визначаючи основні характерні риси розробленої авторської методики, авторка роботи зазначає в останньому підрозділі третього розділу, про те, що використання системи вправ і завдань, спрямованої на формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні, забезпечує вивчення та запам'ятовування нових лексичних одиниць теологічного спрямування. У цьому контексті доцільними, на нашу думку, були б приклади вправ мнемотехнічного характеру, тим більше, що в роботі дисертантка наголошує на важливості дотичного до застосування такого типу вправ стратегічного компоненту (когнітивні стратегії) у структурі компетентності у читанні майбутніх богословів.

3. У підрозділі 1.2. дисертантка, вивчаючи сучасний стан дослідження проблеми формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів, фактично обґрунтовує авторське розуміння структури цієї компетентності. Варто було б проілюструвати цю структуру рисунком, який би унаочнив взаємозв'язки й взаємозалежності між її компонентами.

4. У роботі дещо применшено значення описаних у першому підрозділі третього розділу критеріїв визначення рівнів сформованості досліджуваного феномену відповідно до описаної структури. Слід було, на нашу думку, виділити в окремий підрозділ цей матеріал дослідження з чітким окресленням дескрипторів рівнів сформованості англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів, за якими здійснювалися оцінювальні процедури у ході експериментального навчання.

3. Синекоп Оксана Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування №2 ФЛ національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Цілком доцільно у підрозділі 1.1 дослідницею згадано технологічний підхід, метою якого є проектування як діяльності викладача, так і студента в освітньому процесі. Тому варто було б дещо ширше розглянути особливості цього підходу.

2. У підрозділі 1.2 ґрунтовно проаналізовано сучасний стан дослідження проблеми формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів. Також у додатках представлені цікаві анкетні опитування студентів та викладачів до проведення експериментального навчання, які є суттєвим внеском у розуміння сутності досліджуваної проблеми. У зв'язку з цим бажано було б у підрозділі 1.2 висвітлити результати згаданих опитувань.

3. На нашу думку, у підрозділі 2.3 «Модель формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів» бажано було б розподілити визначені принципи на дві групи: дидактичні та методичні. Також доречно було б додати методичний принцип домінуючої ролі вправ, який практично реалізується дослідницею через створену систему вправ і завдань.

4. Косович Ольга Василівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. У контексті того, що авторка акцентує увагу на моделі навчання, що передбачає виконання вправ і завдань на кожному з навчальних занять, і має різноманітні види контролю – фронтальний, індивідуальний, сам- та взаємоконтроль, поточний, підсумковий (с. 169), видається необхідним виокремити принципи оцінювання навчальних досягнень – майбутніх богословів у процесі формування професійно орієнтованої англомовної читацької компетентності.

2. Представляючи модель формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в читанні майбутніх богословів у межах дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» та стверджуючи про її циклічно-тематичний характер, та увиразнюючи три основні етапи роботи з текстом (дотекстовий, текстовий, післятекстовий) виникає питання про розподіл часу для кожного етапу (у відсотковому значенні), та відповідна класифікація різних типів вправ, які відповідають цілям кожного етапу.

3. Для моделі навчального процесу формування професійно орієнтованої компетентності в читанні, слід було би виокремити методичні принципи, зокрема принцип поетапності навчання (сприяє поетапному оволодінню майбутніми богословами професійно орієнтованим англомовним читанням); 2) циклічності (передбачає, що навчальна мовленнєва діяльність проходить а тематично організованими розділами та здійснюється упродовж визначеної кількості годин); 3) системності (реалізується за допомогою розробленої системи вправ, яка спрямована на оволодіння вміннями, знаннями і навичками професійно орієнтованого англомовного читання; 4) професійної спрямованості навчання.

5. Дацків Ольга Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. У підрозділі 1.2 розглянуто сучасний стан дослідження проблеми включно з детальним аналізом наявних на сьогоднішній день досліджень питання формування англомовної ПО компетентності в читанні і класифікацією навчальних стратегій іншомовного читання. Було б доречно у

цьому підрозділі також описати проведені автором дослідження опитування викладачів англійської мови та студентів – майбутніх богословів.

2. У цьому ж підрозділі на с. 56 дисертації зазначено, що професійна англомовна компетентність в читанні майбутніх богословів включає фонетичну, лексичну та граматичну компетентності. Вважаємо, що зазначену структуру слід доповнити компонентами «вміння читання» та «мовленнєва усвідомленість», які відображені у розробленій системі вправ і завдань (Табл. 2.3 на с.130-131).

3. У підрозділі автор 1.3 детально і послідовно описує експериментальне навчання. На с. 173 вказано, що студенти експериментальної групи навчалися за експериментальною методикою, а студенти контрольної групи навчалися за традиційною методикою ЗВО. Бажано було б коротко охарактеризувати традиційну методику для виявлення основних відмінностей між експериментальною і традиційною методиками.

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Никіфорчук Жанні Василівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Ірина ЗАДОРОЖНА